7

MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

p. Ciołkosz

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 5 listopada 1941 /popołudniowy/

I

Dotyczące Polski.

BELGRAD po rosyjsku, 4 XI, g.21,15.
Podczas wojny polskiej była mowa o tym, że Niemcy używali drewnianych i cynowych tanków, służących tylko do nastraszenia przeciwnika. Polacy słono zapłacili za dawanie wiary takim pogłoskom. Obecnie Londyn i Moskwa rozpuszczają podobne pogłoski, wskutek czego Rosjanie widocznie pójdą w ślady Polaków.- Polska i Jugosławia, podżegane przez Anglię, Francję i międzynarodowe Żydowstwo, nie przyjęły rozsądnych propozycji Hitlera. W rezultacie poniosły klęskę.

II

Z najważniejszych spraw światowych.

RZYM po angielsku, 5 XI, g.9,15.
Oficjalny rzecznik japoński oświadczył, że Japonia będzie musiała przedsięwziąć środki, by zapobiec ewentualnemu zatrzymywaniu okrętów japońskich przez Stany Zjednoczone, znajdujących się w bliskości portów amerykańskich na Pacyfiku.- Izolacjoniści amerykańscy w New Yorku zorganizowali wrogą demonstrację przeciwko lordowi Halifaxowi, w czasie której wznoszono również okrzyki, skierowane przeciwko Anglii i Churchillowi.

WEICHSELSENDER po polsku, 5 XI, g.10,00.
Przyrzeczenia wyborcze Prez. Roosevelta znajdują się w wyraźnej sprzeczności z jego polityką. Przemówienia pani Roosevelt, mające na celu wykazanie, że ta sprzeczność nie istnieje, chybić muszą oczywiście celu. Roosevelt bowiem zobowiązał się w sposób jaknajbardziej kategoryczny, że nie będzie wysyłał wojsk na półkulę wschodnią. Jednakże kontrtorpedowce Stanów Zj. zatopione zostały na skutek tego, że atakowały niemieckie łodzie podwodne na Atlantyku, co jest oczywiście wyraźnie sprzeczne z polityką, jaką Roosevelt przyrzekał narodowi amerykańskiemu, aby pozostać nadal prezydentem Stanów.

III

Ogólne.

WEICHSELSENDER po polsku, 5 XI, g.10,00.
Według opinii wszystkich miarodajnych obserwatorów w krajach neutralnych, ostatnie niemieckie zwycięstwa na Krymie wstrząsnąć muszą całą akcją obrony ZSRR. Znaczenie zajęcia Teodozji, wielkiego portu czarnomorskiego, będącego jednym z głównych centrów eksportu zboża i tytoniu.- Wielkie wrażenie na całym świecie wywołało oświadczenie gen. von Hanecken, pełnomocnika dla gospodarki żelazem i stalą. Oświadczył on mianowicie, że Niemcy mają dostatecznie zorganizowaną machinę zbrojeniową i wystarczające bazy surowcowe dla swych zbrojeń, aby podołać wszystkim zadaniom wojskowym, jakie przed nimi jeszcze stoją.- Drogi wiodące na wschód z Leningradu i Moskwy zatłoczone są milionami ludzi, dążących w kierunku terenów, położonych na wschód od Wołgi. Korespondenci amerykańscy oceniają ilość ewakuujących się ludności na 6 - 8 milionów. Ludzie ci pozbawieni są środków żywności i padają ofiarą szerzących się nagminnie chorób zakaźnych.

WEICHSELSENDER po rosyjsku, 4 XI, 21,30.
Wiadomości wojenne. Radio New York donosi, że jest obecnie rzeczą pewną, iż dalsza ofenzywa niemiecka na Krymie doprowadzi do zajęcia Sebastopola.

Oznacza to, że Sowiety stracą panowanie na Morzu Czarnym, a obrona wybrzeża kaukazkiego stanie się niezmiernie utrudnioną. - W Anglii panuje niepokój co do sytuacji na froncie wschodnim. Korespondenci prasowi angielscy zostali obecnie skierowani w głąb kraju, daleko od frontu, wskutek czego Anglia pozbawiona jest bezpośrednich informacyj o położeniu wojskowym. Aparat transportowy sowiecki jest już zupełnie zdezorganizowany. Charakterystycznym tego dowodem jest, że misje dyplomatyczne, które opuściły Moskwę, straciły 5 dni na dostanie się do Kujbyszowa, przyczym podróż odbywała się w okropnych warunkach, w natłoczonych wagonach, a przez kilka dni podróżni nie mieli ani wody, ani też nic do jedzenia.

Wychodzący w Buenos Aires dziennik United Press /sic/, opisując warunki na Ukrainie, twierdzi, iż ludność zachwycona jest postępowaniem władz niemieckich i pewna zwycięstwa Niemiec. Ludność bierze czynny udział w pracy odbudowy.

Ostrzeżenie partyzantów.- Nie niszczyć żywności i ziarna.

WEICHSELSENDER po ukraińsku, 5 XI, g.11,15.

Do Petsamo przybył pierwszy statek z pomocą amerykańską dla Finlandii wiozący żywność, środki lecznicze itd. Amerykanie wysłali do Finów życzenia pomyślnego kontynuowania walk i zapowiedzieli wysłanie drugiego statku.

Nie ulega teraz wątpliwości, że albo Ameryka zaniecha swej presji na Japonię, albo Japonia zastosuje nowe metody działania. Premier Tojo zarządził przestawienie całej gospodarki Japonii na stopę wojenną.

Ostrzeżenie partyzantów.- Nie niszczyć zapasów. /Uwaga: ostrzeżenia te, które na jakiś czas znikły, obecnie znów zjawiły się w audycjach rosyjskich i ukraińskich rozgłośni Weichselsender/.

"STARA GWARDIA" po rosyjsku, 4 XI, g.18,30.

Audycja, jakoby transmitowana z Moskwy i Leningradu: ciężka sytuacja ludności w tych miastach ze względu na brak żywności. Przytym Moskwa bombardowana jest przez samoloty niemieckie we dnie i w nocy. Ludność nie wychodzi ze schronów, w których bardzo wielka panuje śmiertelność. Gmach Kominternu w Moskwie został wysadzony w powietrze przez Leninowców. Szaposznikow został zamianowany szefem sztabu pod naciskiem Anglików. Sytuacja na Krymie: oddziały sowieckie nie będą mogły się wycofać wobec zniszczenia dużej ilości statków przez lotnictwo niemieckie.

LAHTI po rosyjsku, 4 XI, g.21,35.

Wiadomości wojenne.- Daily Telegraph przyznaje, że przemysł wojenny rosyjski utracił połowę swego potencjału. W związku z tym w Anglii wzrasta niepokój co do możliwości dalszego stawiania oporu przez Rosję. Jakkolwiek część przemysłu została ewakuowana z zajętych przez Niemców terenów, to uruchomienie jej będzie mogło nastąpić najwcześniej za pół roku.- Znaczenie Sebastopola, jako kluczowego portu na Morzu Czarnym. Port ten z całą pewnością wpadnie wkrótce w ręce niemieckie, a wówczas czarnomorska flota sowiecka pozbawiona zostanie baz, położonych dość blisko, aby umożliwić jej współdziałanie z wojskami lądowymi przy obronie Kaukazu.

RZYM po rosyjsku

4 XI, g.15,15. Radio londyńskie przyznaje, że sytuacja czerwonej armii jest krytyczna. Można ją streścić, jak następuje: a/ nadzieje angielskie na utworzenie stałego frontu w Rosji runęły, jak domek z kart, b/ zdobycie Krymu wykazuje, że żadne fortyfikacje, nawet zbudowane w pomyślnych warunkach terenowych, /Krym rzekomo jest naturalną twierdzą/, nie mogą wstrzymać pochodu wojsk sprzymierzonych, c/ Moskwa znajduje się w agonii i cały wschodni front trzyma się jeszcze cudem, tak, że należy oczekiwać definitywnego załamania się w najbliższej już przyszłości. Na południu operacje rozwijają się szczególnie pomyślnie i należy w bliskiej przyszłości oczekiwać w związku z tym poważnych wydarzeń nie tylko natury wojennej, lecz i politycznej. Nadzieje Anglików na "generała Zimę" zawiodły.- Pomyślne walki wojsk włoskich w zagłębiu donieckim. - Propaganda angielska zmuszona była zaprzestać pomniejszania znaczenia sukcesów państw osi na froncie wschodnim: nie tai ona, że w razie utraty Rostowa i Krymu, Kaukaz stałby się bezpośrednio zagrożonym.-

4 XI, g.16,00. Pogadanka "Zdrajcy narodu sowieckiego": Prawda skarży

się, że naród sowiecki jest odosobniony. W rzeczywistości opuścili go przywódcy sowieccy, którzy uciekli z Moskwy, jak zawsze pierwsi uciekają. Naród rosyjski płaci teraz za błędy przeszłości, za to, że uwierzył bandytom, którzy nie dbają o dobro narodu, lecz starają się jaknajdłużej pozostać u władzy. Anglicy zachęcają Rosję do dalszej walki, pragnąc tylko odciągnąć oddziały niemieckie z zachodu. Klęska armii sowieckiej jest jednocześnie klęską Anglii, lecz początkiem nowego życia dla narodu rosyjskiego.

RZYM po ukraińsku, 4 XI, g.18,15.
Wiadomości wojenne. Znaczenie wojskowe i ekonomiczne zajęcia Kurska.- Stalin zwrócił się do Stanów Zj. z prośbą o przysłanie zboża - oto pierwszy rezultat utraty Ukrainy. Lecz Stany Zj., nie posiadając dostatecznego tonażu, nie będą mogły, nawet gdyby chciały, uczynić zadość tej prośbie.

MOSKWA po rosyjsku,
4.XI, g.19,30. Komunikat SBI.- Powiększenie wydajności pracy w fabrykach w Swierdłowsku.- Urodzaj buraków cukrowych jest w tym roku wyjątkowo dobry, gdyż zamiast przewidzianych ilości na hektar, osiągnięto ilości trzykrotnie lub czterokrotnie większe. W roku przyszłym obszar upraw buraków powiększony będzie o 2 tys. ha.-Do Stambułu donoszą z Jerozolimy, że [illegible] angielskie szykuje się do ofenzywy w Libii, a jednocześnie powiększa potencjał obronny Syrii. W Palestynie rozbudowuje się przemysł wojenny. - Według wiadomości ze Stambułu niemieckie zadłużenie [illegible] wzrosło od początku wojny przeciwko ZSSR o 4,5 miliardów marek, do sumy przeszło 102 miliardów marek.- Koleje niemieckie są przeładowane, brak taboru, zwłaszcza wagonów towarowych. W związku z tym zmniejszono znacznie ruch pasażerski.- Według wiadomości, pochodzących od dyplomaty, który z Bałkanów przybył do Ankary, ruch partyzancki w Jugosławii [illegible] bardzo poważne rozmiary. Zniszczenia, dokonane przez partyzantów, utrudniają utrzymanie normalnej komunikacji kolejowej. Partyzanci atakują nawet miasta, w których znajdują się garnizony niemieckie.- Według wiadomości, zawartych w czeskim biuletynie, wychodzącym w New Yorku, wizyta prezydenta Słowacji u Hitlera doprowadzić ma do tego, że armia słowacka ma być rzekomo zreorganizowana, a właściwie włączona do Reichswehry.- Journal de Geneve podaje, że w Belgii szerzy się głód, a na czarnej giełdzie funt chleba kosztuje 500 franków.

5 XI, g.9,00. Artykuł "Faszystowskie hasła, a rzeczywistość": oficjalna propaganda i prasa państw faszystowskich stara się wpoić przekonanie, że Niemcy opanowały ostatecznie kontynent europejski, przez co zyskały tak wielką potęgę wojskowo-przemysłową, iż dalszy opór przeciwko nim jest bezcelowy, a w skutku - mogą przystąpić do budowania nowego ładu, co jest właściwie inną nazwą dla montowanej maszyny wojenno-przemysłowej, opartej na eksploatacji krajów podbitych. Propaganda ta jest zupełnie kłamliwa. W rzeczywistości bowiem resursy ekonomiczne krajów sprzymierzonych znacznie przewyższają to, które znajdują się pod kontrolą faszystowską. Najlepszą ilustracją jest fakt, że Stany Zj. osiągną wkrótce produkcję stali w wysokości 80 milionów ton, tj. tylo, ile wynosi produkcja całej reszty świata. Utopia faszystowska nie bierze pod uwagę, że opór krajów podbitych rośnie, że nie można ich traktować jedynie tylko jako przedmioty eksploatacji. Wojna przeciwko ZSSR wyczerpuje szybko siły armii niemieckiej, i wpływa deprymująco na ludność. Propaganda niemiecka głosi, że albo sukcesami wojennymi doprowadzi wkrótce do tego, że ZSSR zmuszona będzie prosić o pokój, albo też zostanie zupełnie rozbity. Jednakże faszyści nie osiągną ani szybkiego pokoju, ani też zwycięstwa.

IV

Z ostatniej chwili.

NEW YORK CBS po angielsku, 5 XI, g.14,00.
Zdaniem ekspertów niemieckie łodzie podwodne koncentrują swą działalność na wodach Atlantyku na zachód od Islandii. Ci sami eksperci

oceniają spadek strat tonażu w październiku, tj. w miesiącu, gdy Stany rozpoczęły konwojowanie statków, na 33,4%. Krążą uporczywe pogłoski, iż okręty Stanów zatopiły szereg niemieckich łodzi podwodnych.

N.Y. Herald Tribune stwierdza, iż istnieje wybitna analogia obecnej sytuacji z sytuacją w latach 1802 - 5, gdy Kongres za prezydentury Jeffersona, zarządził likwidację piratów berberyjskich i wysłanie w tym celu floty Stanów na Morze Śródziemne.

Kongres odrzucił projekt rządowy kontroli cen. Jest wysoce możliwym, iż Prezydent będzie interweniować osobiście.

Berlin zapowiedział wczoraj, iż za parę godzin rozpocznie się szturm Sebastopolu, jednak dziś nic nie o tym nie wspomina, jak również nic nie mówi o trwającej już 3 dni nowej ofenzywy na Moskwę.

Łozowski oświadczył, iż Niemcy rzucili na front wszystkie rezerwy, chcąc zająć Moskwę na 7 listopada, tj. dzień rocznicy rewolucji. Według doniesień z Moskwy, grupa tanków niemieckich przerwała pod Możajskiem linie rosyjskie. Wojska sowieckie starają się ją odciąć i otoczyć.

V. B. twierdzi, iż lotnictwo niemieckie zagraża Archangielskowi, a tym samym dostawom amerykańskim dla Rosji.

Satura Kurusu, który był ambasadorem Japonii w Berlinie w momencie podpisania Paktu Trzech, wyjechał wczoraj z Tokio do Stanów dla prowadzenia dalszych rokowań. Turusu ma być przyjaźnie usposobiony dla Ameryki, żona jego jest Amerykanką; możliwe, iż zostanie on ambasadorem Japonii w Stanach na miejsce Nomury.

Japan Times uważa, iż Pacyfik jest w przededniu wojny. Znamiennym jest, iż Japonia zarzuca obecnie Stanom agresywność, tak jak zarzucała ją Chinom bezpośrednio przed rozpoczęciem niewypowiedzianej wojny z Chinami. Japan Times ogłasza siedem punktów, stanowiących warunki, na jakich mogłoby nastąpić porozumienie Stanów z Japonią. M. i. Stany miałyby się powstrzymać od dalszej pomocy dla Chin, uznać interesy japońskie i niemieckie na Pacyfiku, uznać de iure i de facto Mandżukuo i znieść t. zw. bariery handlowe.

SAIGON po francusku, 5 XI, g.14,00.

Petain przyjął ambasadora Stanów, który interweniował w sprawie 14 obywateli brytyjskich, aresztowanych na Riwierze.

Według wszelkich danych, odpowiedź Finlandii na notę Stanów będzie negatywna.

Donoszą z Szanghaju, że już od pewnego czasu nie ma bezpośredniej komunikacji między Szanghajem, a Stanami. Osoby przybyłe z San Francisco mówią, iż z wysp na Pacyfiku, należących do Stanów, ewakuowano wszystkie kobiety i dzieci ze względu na naprężoną sytuację.

Donoszą ze Stambułu, iż przez Turcję przeszły w drodze do Ameryki transporty złota sowieckiego.